

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtmiş olduğum sorularımın Ticaret Bakanı Ömer BOLAT tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ  
Hakkâri Milletvekili

2022 İşgücü Piyasası Araştırmasına göre işsizlik oranının yüzde 20 olduğu sınır kenti Hakkâri'de iş alanlarının sınırlı olması, yurttaşları sınır ticaretine yöneltmekte olup sınır kapıları önemli bir geçim kaynağı olarak görülmektedir. Ancak kentte bulunan gümrük kapılarındaki keyfi uygulamalar nedeniyle yurttaşlar ciddi sorunlar yaşamaktadır. Bu sorunların yaşandığı kapılardan biri de “suç örgütü kurup, rüşvet ve göçmen kaçakçılığı yaptıkları” suçlamasıyla aralarında polis ve gümrük muhafaza memurlarının da bulunduğu kişilere yönelik 15 Haziran 2023'te bir operasyonun düzenlendiği, 7'si polis, 8'si gümrük muhafaza memuru olmak üzere 31 kişinin gözaltına alındığı İran'a açılan Yüksekova ilçesine bağlı Esendere Gümrük Kapısı'dır.

Söz konusu Esendere Gümrük Kapısına 1 Haziran 2023'te keyfi bir şekilde araç ve eşya kotası düşümü uygulaması getirilmiştir. Bu uygulama ile 100'ü aşkın araç kotası 30'a düşürülmüş, temel gıda ürünlerinden 2,5 kilogram çay 1 kilografa, 10 kilogram şeker 5 kilografa, 10 kilogram pirinç 5 kilografa düşürülmüştür. Bu kararın uygulandığı 1 Haziran'da kapıda eşyalara el konulması ve araç girişlerinin engellenmesi üzerine yurttaşlar ile Esendere Gümrük Kapısının güvenlik personeli arasında arbede yaşanmıştır. Yaşanan olay nedeniyle mağdur edilen yurttaşlar 9 Haziran'da söz konusu sınır kapısında basın açıklaması düzenleyerek bu uygulamaya son verilmesini ve yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesini talep etmiştir. Ancak tüm çağrılara rağmen yurttaşların mağduriyetinin giderilmesine yönelik herhangi bir adım atılmamıştır. Keyfi kota düşümü adı altında Hakkâri halkına uygulanmak istenen ekonomik ambargo devam etmektedir.

**Bu bağlamda;**

- 1- Bakanlığınızın; Esendere Gümrük Kapısı'nda araç ve gıda ürünleri kotası düşümü uygulamasına dair bilgisi var mıdır? Var ise geçimini sınır kapısından geçimini sağlayan yurttaşların mağdur edilmesine neden olan bu keyfi uygulamanın gerekçesi nedir?
- 2- 1 Haziran 2023'te Yüksekova ilçesine bağlı Esendere Gümrük Kapısı'nda eşyalarına el konulan yurttaşların maruz kaldığı saldırıya dair bir soruşturma başlatıldı mı?
- 3- Esendere Gümrük Kapısı'nda "suç örgütü kurup, rüşvet ve göçmen kaçakçılığı yaptıkları" gerekçesiyle 15 Haziran 2023'te düzenlenen operasyonda gözaltına alınan kişiler ile 1 Haziran'da yurttaşlara saldırdığı, darp ettiği, eşyalarına el koyduğu iddia edilen kişiler aynı kişiler midir?
- 4- 15 Haziran'da Esendere Gümrük Kapısı'nda düzenlenen operasyonda gözaltına alınan kişilerin neden olduğu kamu zararı kaçtır? Bu kişiler hakkında yurttaşlara dönük tutumları nedeniyle daha önce herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
- 5- Esendere Gümrük Kapısı'ndan geçimini sağlayan yurttaşların yaşadığı mağduriyetin giderilmesi ve Hakkâri halkına uygulanmak istenen ekonomik ambargoya son verilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?